

## D 14/03

Genom systematisk och uppsökande tillsyn (SUT) informerar sig Revisorsnämnden (RN) om kvaliteten i revisorers och revisionsbolags verksamhet. Som ett led i denna tillsyn har RN undersökt förutsättningarna för vissa av de kvalificerade revisorer som inte är ledamöter av revisorsorganisationerna FAR och Svenska Revisorsamfundet SRS att genomföra revisioner av godtagbar kvalitet. A-son är en av dessa revisorer och har skriftligen fått besvara ett antal frågor. För att få underlag för en kvalitetsbedömning av A-sons revisionsarbete har RN även tagit del av hans revisionsdokumentation över senast utförd revision i tre aktiebolag. Med hänsyn bl.a. till vad som framkommit i SUT-ärendet beträffande A-sons sätt att dokumentera sitt revisionsarbete har RN beslutat att överföra detta till ett disciplinärende. De iakttagelser som legat till grund för detta beslut har sammanfattats i en promemoria över vilken A-son har yttrat sig.

A-son har 11 aktiva revisionsuppdrag. Han utövar sin verksamhet i ett aktiebolag, Y AB (revisionsbyrån) som han ensam äger. Utöver A-son är hans hustru verksam i revisionsbyrån.

Två av de granskade revisionsuppdragen har utförts under år 2001. Det tredje uppdraget har utförts under år 2002. Revisorslagen (2001:883) trädde i kraft den 1 januari 2002, då lagen (1995:528) om revisorer upphörde att gälla. Samtidigt trädde RN:s föreskrifter (RNFS 2001:2) om villkor för revisorer och registrerade revisionsbolags verksamhet i kraft, varvid RN:s föreskrifter (RNFS 1997:1) om villkor för revisorer och revisionsbolags verksamhet samt om godkännande, auktorisation och registrering upphörde att gälla. Enligt punkt 3 i övergångsbestämmelserna till den nya lagen respektive punkt 2 i övergångsbestämmelserna till de nya föreskrifterna skall en fråga om discipliningripande mot en revisor på grund av en åtgärd eller underlåtenhet före lagens respektive föreskrifternas ikraftträdande prövas enligt äldre bestämmelser, om inte en prövning enligt de nya bestämmelserna är förmånligare för revisorn. Med stöd härav tillämpar RN i förevarande fall 1995 års lag och 1997 års föreskrifter såvitt gäller bedömningen av de båda uppdrag som utförts under år 2001.

Dokumentationen avseende de av RN granskade revisionsuppdragen utgörs, förutom av årsredovisningar, av bokslutsbilagor och standardiserade checklistor vari A-son satt sin signatur i anslutning till namnen på olika resultat- och balansposter. Signatur, i vissa fall bockar, finns även i anslutning till vissa poster i reskontror och lagerlistor. Vad markeringarna innebär framgår inte. Utöver vad nu sagts finns ett fåtal anteckningar.

A-son har medgett att vissa av honom utförda kontroller inte framgår av checklistorna och borde ha dokumenterats tydligare. Han har beträffande väsentliga resultat- och balansposter anfört att granskningsinsatserna inte dokumenterats eftersom dessa inte föranlett anmärkningar.

RN gör följande bedömning

Dokumentationen av de tre revisionsuppdrag som RN granskat är synnerligen knapphändig. Bristerna är störst vad gäller A-sons revision av ett bolag i vilket revisionen utfördes under år 2002. Generellt gäller att det av de handlingar som tillställts RN inte kan utläsas vilken granskning som utförts, omfattningen av denna eller vilka åtgärder som vidtagits med anledning av granskningens resultat. Att som A-son hänvisa till att dokumentation inte upprättats på grund av att granskningen inte föranlett anmärkningar visar att han inte förstått syftet med kravet att dokumentera utfört revisionsarbete.

I förarbetena (prop. 2000/01:146, sid. 66) till den nya revisorslagen (2001:883) uttalas att en revisors dokumentationsskyldighet är av sådan grundläggande betydelse att den bör komma till uttryck i lag. Sålunda har i 24 § revisorslagen intagits krav att en revisor skall dokumentera sina revisionsuppdrag. Dokumentationen skall, enligt nämnda lagrum, innehålla sådan information som är väsentlig för att revisorns arbete samt hans eller hennes opartiskhet och självständighet skall kunna bedömas i efterhand. Kraven på revisionsdokumentation har ytterligare utvecklats i 2-5 §§ RN:s föreskrifter (RNFS 2001:2). Bestämmelser om dokumentation fanns tidigare i 10-14 §§ RN:s föreskrifter (RNFS 1997:1).

Sammanfattningsvis finner RN A-sons revisionsdokumentation undermålig. Detta gäller i synnerhet dokumentationen av den revision han utfört under år 2002. Bristerna i dokumentationen av sistnämnda revisionsuppdrag framstår som särskilt allvarliga mot bakgrund av att kravet att dokumentera fr.o.m. den 1 januari detta år intagits i lag.

Med stöd av 22 § andra stycket lagen (1995:528) om revisorer och 32 § revisorslagen (2001:883) meddelar RN A-son varning.

Ärendet har avgjorts av RN in pleno. I beslutet har deltagit f.d. kammarrättspresidenten Lennart Grufberg, ordförande, hovrättspresidenten Gunnel Wennberg, vice ordförande, skattechefen Vilhelm Andersson, enhetschefen Eva Ekström, godkände revisorn Klas-Erik Hjorth, utredningssekreteraren Jan-Erik Moreau samt skattejuristen Kerstin Nyquist. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt närvarit direktören Christer Lefrell samt chefsrevisorn Inger Blomberg som föredragit ärendet.